

Pravico do nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja imajo zavarovanci, ki so v delovnem razmerju, osebe, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost, lastniki zasebnih podjetij, vrhunski športniki in vrhunski šahisti ter kmetje, če so za to pravico zavarovani, pod določenimi pogoji pa tudi brezposelne osebe.

Pogoji, ki jih je potrebno izpolnjevati za uveljavljanje pravice

Na podlagi ugotovitve osebnega zdravnika oziroma imenovanega zdravnika Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju ZZS) ali zdravstvene komisije ZZS imajo zavarovanci pravico do nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela. Nadomestilo plače pripada zavarovancem v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja od prvega delovnega dne zadržanosti od dela zaradi presaditve živega tkiva in organov v korist druge osebe, posledic dajanja krvi, nege ožjega družinskega člana, izolacije in spremstva, ki ju odredi osebni zdravnik, zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, nastale pri izvajanju aktivnosti iz 18. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter pri določenih zavarovancih v primerih iz 3. in 4. odstavka 137. člena Zakona o delovnih razmerjih in v primerih prostovoljnega darovanja kri. Pravica do nadomestila plače v primerih iz 3. in 4. odstavka 137. Zakona o delovnih razmerjih in v primeru prostovoljnega darovanja krvi pripada samo zavarovancem, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

Zavarovancu, ki mu je med trajanjem zadržanosti od dela prenehalo delovno razmerje, pripada nadomestilo plače še za največ 30 dni začasne nezmožnosti za delo po prenehanju delovnega razmerja. Če je zadržanost

od dela posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, pripada zavarovancu nadomestilo tudi po prenehanju delovnega razmerja, in sicer dokler ni spet zmožen za delo.

V primeru začasne nezmožnosti za delo zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, poklicne bolezni ali poškodbe pri delu pa imajo zavarovanci pravico do nadomestila plače v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja od 31. delovnega dne zadržanosti od dela. Od prvega do tridesetega dne zadržanosti od dela pa izplačuje nadomestilo v tem primeru delodajalec v svoje breme.

Pravica do nadomestila zaradi nege ožjega družinskega člana traja v posameznem primeru največ do sedem delovnih dni, za otroke do sedem let starosti ali starejšega zmerno, težje ali težko duševno in telesno prizadetega otroka pa do 15 delovnih dni. Kadar to terjata zdravstveno stanje ožjega družinskega člana, lahko pristojni imenovani zdravnik ZZS izjemoma podaljša trajanje pravice do nadomestila, vendar največ do 30 delovnih dni za nego otroka do sedem let starosti ali starejšega zmerno, težje ali težko duševno in telesno prizadetega otroka oziroma do 14 delovnih dni za nego drugih ožjih družinskih članov. Imenovani zdravnik ZZS lahko izjemoma podaljša trajanje pravice do nadomestila osebnega dohodka za nego otroka, in sicer v primerih, ko je taka odsotnost potrebna zaradi nenadnega poslabšanja zdravstvenega stanja otroka oziroma v drugih izjemnih primerih. Taka odsotnost ne more biti daljša od 6 mesecev.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko na predlog strokovnega kolegija Univerzitetnega Kliničnega centra Ljubljana - Pediatrične klinike imenovani zdravnik ZZS podaljša trajanje pravice do nadomestila plače za nego otroka, in sicer v primerih, ko je to potrebno zaradi težke možganske okvare, rakavih obolenj ali drugih posebno hudih poslabšanj zdravstvenega stanja. Na predlog strokovnega

Skupaj za zdravo prihodnost.
Solidarnost je pot – zdravje je cilj.

kolegija Univerzitetnega Kliničnega centra Ljubljana - Pediatrična klinika lahko imenovani zdravnik ZZS odobri tudi pravico do nadomestila plače enemu od staršev, ko je tak otrok v bolnišnici. To pravico lahko uveljavlja eden od staršev do dopolnjenega 18. leta otrokove starosti.

Trajanje odsotnosti je odvisno od stanja bolezni in se glede na dinamiko poteka bolezni presoja individualno.

Osnova za nadomestilo plače

Osnova za nadomestilo plače je povprečna mesečna plača in nadomestila oziroma povprečna osnova za plačilo prispevkov v koledarskem letu pred letom, v katerem je nastala začasna zadržanost od dela. Osnova se valorizira skladno z rastjo povprečnih plač vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji. Nadomestilo plače znaša:

- 100% osnove ob zadržanosti od dela zaradi poklicne bolezni, poškodbe pri delu, presaditve živega tkiva in organov v korist druge osebe, posledic dajanja krvi ter izolacije, ki jo odredi zdravnik;
- 90% osnove ob zadržanosti od dela zaradi bolezni;
- 80% osnove ob zadržanosti od dela zaradi poškodb izven dela, nege družinskega člana in spremstva, ki ga odredi zdravnik.

Vojaški invalidi in civilni invalidi vojne imajo pravico do nadomestila v višini 100%.

Nadomestilo ne more biti manjše od zjamčene plače in ne višje od plače, ki bi jo zavarovanec dobil, če bi delal oziroma od osnove, po kateri je v času zadržanosti od dela zavarovan.

Postopek uveljavljanja pravice do nadomestila plače

Nadomestila plač izplačujejo zavarovancem v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja njihovi delodajalci. ZZS povrne delodajalcem izplačana nadomestila po predložitvi zahtevka, kateremu morajo priložiti pravilno in popolno izpolnjeno "Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela" in druge obračunske dokumente. V primeru, ko delodajalec zahteva refundacijo nadomestila za dan, ko delavec prostovoljno daruje kri, je delodajalec zahtevi za refundacijo dolžan priložiti potrdilo na posebnem obrazcu, ki ga predpiše ZZS, s katerim se potrjuje, da je delavec daroval kri.

Samostojnim zavezancem in upravičencem po prenehanju delovnega razmerja ZZS izplačuje nadomestilo plače po predložitvi pravilno in popolno izpolnjenega "Potrdila o upravičeni zadržanosti od dela" in številke transakcijskega računa.

Natančna navodila za pripravo obračunov nadomestil plač se nahajajo v ZZS Pravidniku o obračunu bruto nadomestil plač med začasno zadržanostjo od dela v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja in o načinu vlaganja zahtevkov delodajalcev za povračilo izplačanih nadomestil.

Dodatne informacije:

- pooblaščne uradne osebe na izpostavah, območnih enotah in Direkciji ZZS,
- avtomatski telefonski odzivnik ZZS na tel. št. **01/30 77 300**,
- spletna stran <http://www.zzs.si>,
- ZZS območna enota Celje, tel. št. 03/42 02 000,
- ZZS območna enota Koper, tel. št. 05/66 87 200,
- ZZS območna enota Krško, tel. št. 07/49 02 490,
- ZZS območna enota Kranj, tel. št. 04/23 70 100,
- ZZS območna enota Ljubljana, tel. št. 01/30 77 200,
- ZZS območna enota Maribor, tel. št. 02/29 09 300,
- ZZS območna enota Murska Sobota, tel. št. 02/53 61 550,
- ZZS območna enota Nova Gorica, tel. št. 05/33 81 000,
- ZZS območna enota Novo mesto, tel. št. 07/39 33 500,
- ZZS območna enota Ravne na Koroškem, tel. št. 02/82 10 100.

Pravne podlage, ki opredeljujejo pravico in postopek uveljavljanja pravice do nadomestila plače:

- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS št. 72/2006-ZZVZZ-UPB-3, 76/2008),
- Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja (Uradni list RS št. 30/2003, 35/2003, 78/2003, 84/2004, 44/2005, 86/2006, 90/2006, 64/2007 in 33/2008),
- Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS št. 42/2002),
- Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS št. 114/2006, 71/2008),
- Navodilo o uresničevanju pravice zavarovancev dočasne zadržanosti od dela in do nadomestila plače,
- Pravidnik o obračunu bruto nadomestil plač med začasno zadržanostjo od dela v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja in o načinu vlaganja zahtevkov delodajalcev za povračilo izplačanih nadomestil (Uradni list RS št. 130/2004, 121/2005, 129/2006, 134/2006-popravek, 8/2007).

Pravica do nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela

Izdal in založil: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Miklošičeva cesta 24, Ljubljana.
Oblikovanje: Studio 3s, d.o.o., tisk: Mond Grafika d.o.o., Ljubljana, december 2008.

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
www.zzs.si

